

NATUURHISTORISCH MAANDBLAD

Orgaan van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg.

Hoofredactie: P. H. Schmitz S.J., Ignatius College Valkenburg (L.) Telef. 35. **Mederedacteuren:** te Maastricht: Jos. Cremers, Hertogsingel 10; J. Pagnier, Alex. Battalaan; G. H. Wage, Prof. Roerschr. 4; te Beek (L): F. J. H. M. Eyck. **Drukkerij** v.h. C. Goffin, Nieuwstr. 9, Maastricht. Tel. 45.

Verscheijit Vrijdags voor den eersten Woensdag der maand en wordt den Leden van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg gratis en franco toegezonden. Prijs voor niet-leden f 3.60 per jaar, afzonderlijke nummers 30 cent. Auteursrecht voorbehouden.

INHOUD : Aankondiging Maand. Vergadering. — Nieuw lid. — Verslag van de vergadering op Woensdag 5 Januari 1927
— C. Blankevoort, Over den opbouw der Steenkolenlagen in Zuid-Limburg en hare overeenstemming met die van de
aangrenzende Belgische Steenkolenbekkens. — G. H. Waage, Het evenwichtszintuig in 't Dierenrijk. — H. Schmitz S. J.
Klassifikation der Phoriden und Gattungsschlüssel (vervolg). — Boekbespreking.

Maandelijksche Vergadering
op WOENSDAG 2 FEBR. 1926
in het Natuurhistorisch Museum,
precies om 6 uur.

NIEUW LID.

De heer Mich. Nivelstein, Tuinarchitect, Hammerstraat 9, Heerlen.

CONTRIBUTIE 1927.

Ten einde het innen der contributie over 1927 te vergemakkelijken en om te voorkomen, dat onbetaalde bewijzen van lidmaatschap bij herhaling opnieuw moeten worden afgegeven, verzoekt het Bestuur aan H.H. leden van het Genootschap, om de door hen verschuldigde contributie over 1927 aan den Penningmeester, J. Pagnier, Alex. Battalaan 71 te Maastricht, te willen overmaken.

Aan de leden, die op 15 Februari 1927, hunne bijdrage voor lidmaatschap nog niet betaald hebben, zal over het verschuldigde bedrag kwitantie worden aangeboden.

HET BESTUUR.

**VERSLAG
DER MAANDELIJSCHE VERGADERING
OP 5 JANUARI 1927.**

Aanwezig de heeren: Jos. Cremers; C. Blankevoort; Edm. Nyst; F. v. Rummelen; M. Hautvast; M. Mommers; Dr. H. J. Beckers; P. Peters; Dr. v. d. Meer; Burgem. Damen; Pastoor A. Kengen; Br. Bernardus; L. H. A. Leysen; H. Wijzen; C. v. d. Wiel; P. H. Bouchoms; N. v. d. Gugten; W. de Backer; A. Pennartz; F. Kurris; J. Pagnier; J. Maessen; H. Goffin; P. J. J. Vroom.

De **Voorzitter** heet hen welkom en spreekt z'n beste wenschen uit voor 't jaar 1927.

Hierna geeft hij 't woord aan den heer **Kurris**, die 't volgende ter tafel brengt:

1). Calcedoon en calcedoniet — t. o. v. kwarts.

„In mijn publicatie Maandbl. 1926, p. 112 werd de uitdrukking kwarts gebruikt in den zin van „een kristallijnen vorm van kiezelzuur”. Zooals daar beschreven is denk ik mij de precipitatie der SiO_2 moleculen zoodanig in, dat deze eerst in amorfen toestand, d.i. molecule voor molecule, optreedt, ev. in molecule-complexen, in alle geval met een actief oppervlak, dus met vele vrije affiniteiten. Deze moleculen eventueel gebonden aan water, gaan zich condenseeren tot grootere complexen onder verlies van water. De amorphe toestand gaat geleidelijk over in den kristallijnen. Deze condensatie kan nu plaats hebben tot diverse systemen, zooals de kwartsen en andere. Een microkristallijne vorm is ook calcedoniet, door Umbgrove in zijn proefschrift in Limburgsche vuursteen aangetoond evenals de vorm calcedoon (vgl. p. 302). Beide vormen zijn in alle geval producten van deze complexvorming en kristallijn. Zullen deze complexen bij groeiing niet de een of andere kwarts modificatie geven? Of is dit geen microkristallijne kwarts-modificatie?

Onze moderne opvatting van kristallen is toch dat de moleculen een z.g. tralie-structuur hebben, die van de eene modificatie tot de andere anders kan zijn. Is nu de tralie-structuur van calcedoniet en calcedoon anders dan van de een of andere kwarts-modificatie? Alleen in dat geval toch is van principieel verschil sprake.

In alle geval ging het in mijn genoemde publicatie niet om een onderzoek naar de soort van kristallijnen vorm, maar om de mate van complex vorm na te gaan.

2). Als een zeker verzuim heb ik nog mede te delen, dat kwalitatieve adsorptie-proeven nog door Umbgrove op vuursteen zijn toege-